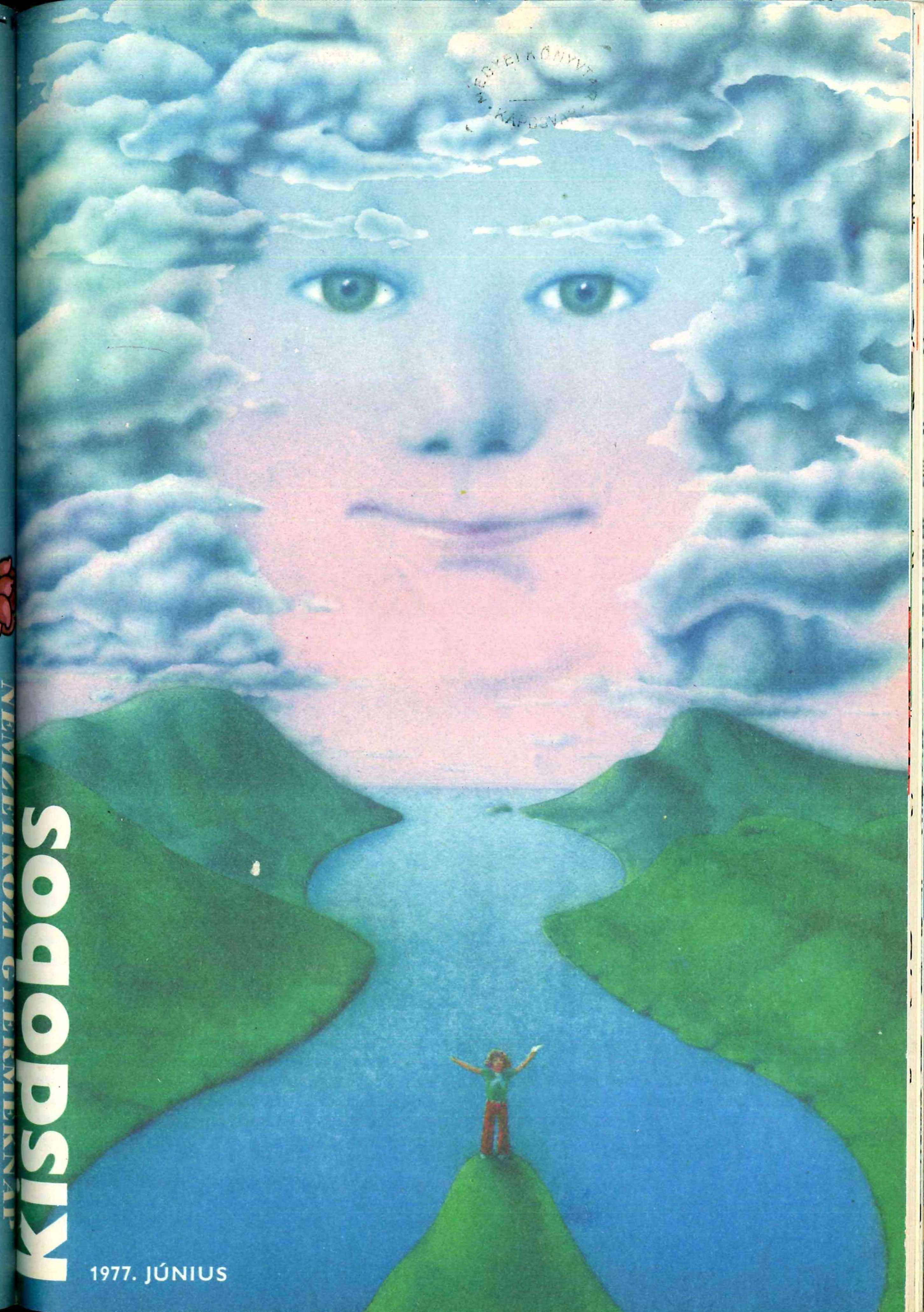

kisdobos
NEMZETKÖZI GYERMEKNAP
1977. JÚNIUS

Osvát Erzsébet

Tanítómnak

Írni tanítottál.
Bizony, nem ment könnyen.
Írás közben néha
hullott is a könnyem.
Odaültél mellém,
vezetted a kezem,
s egyszerre a betűk
elindultak velem.
Be sokszor bíztattál:
A betűk barátok!
Velük barangoljuk
be a nagyvilágot.
A könyvek visznek el,
mintha szárnyunk lenne,
űrutazásokra,
erdőrengetegbe.
Kistestvéreinknek,
amikor csak kérnek,
mi olvasunk fel már
verseket, meséket.
Kisdobosok lettünk.
Helyt állt mindig őrsünk.
Jó szóval, tanáccsal
te álltál mögöttünk.
Ünnepeden, engedd,
hogy ezt megköszönjük.

Nem is olyan könnyű a barátság

Írta Gaál Ferenc

A kisdobos ígérettétel napján akkora zuhé támadt, hogy az ünnepi zenét szolgáltató katonazenekar rézfúvóiból egy-egy erőteljesebb hangra vastag sugárban spriccelt ki a víz. Bár a zápor az ünnepi hangulatot nem tudta elmosni, az ígérettétel utánra tervezett nagyszerű program elmaradt. Minden szülő igyekezett mihamarabb száraz ruhába dugni az újdonsült kisdobost. Nálunk is a száradni kiakasztott kisdobos egyenruha árnyékában egy fürdőlepedőbe burkolódzott ember töprenghetett azon, mit kérjen tőlünk kárpótlásul az elmaradt élvezetekért.

— Tudod, Mackócskám, mi lenne a legjobb? — szólt hosszas töprengés után Zsubóca. — Ha holnap kimennénk az usziba és magunkkal vinnénk Jutkát is. Mindnyájan jól járnánk. Én is, ő is, meg te is, mert nem benneteket nyúználak folyton, hogy gyertek velem megint halacskázni.

Jutka, a mi Zsuzsanna lányunk barátnője, szintén frissen felavatott kisdobos, s aki bizonyára most ugyanígy töpreng valami kívánságon egy másik fürdőlepedőben.

Konczek József

Június

A víz mellett a kankalin
megreszket. Rá lepke szállt.
Vízpart fényes kövein
üldögél az ifjú nyár.
Az ifjú nyár haján virág
margaréta s nőszirom
s vadrózsa és szarkaláb-
koszorú és nyírfalomb.
Az árnyas mélyből alkonyig
a nyugodt nagyszemű halak
kiúsznak a partokig.
Benn lágy fodrokká múl a hab.
A tiszta szagú víz fölé
dől a mezőkből az illat
fényporrá hull szét a fény
s a vízen reszket már a csillag.
A kankalin a vízre ér,
megleng a szélben egy kicsit
s a széles zöld tenyérlevélbe
vizes csillag törleszkedik.

Nagyon meghatott a nemes választás, amely még nekünk is juttatott ajándékot.

Reggel tehát úszóövvel, strandfocival, tollaslabdával felszerelkezett gyerekünk kapaszkodott a zsúfolt 86-os autóbuszon. Ez a busz mindig dugig van emberekkel, akkor is, ha nem süt ilyen melegen a nap. No, de sebaj, a Római fürdőig féltalpon is kibírjuk, az a fő, hogy nemsokára friss vízben lubickolhatunk.

Ragyogó, üde zöld víz, selymes fű fogadott, szabad kabint is kaptunk. Hamarosan két vidor kacsa lubickolt a vízben, mi pedig megnyugodva mentünk a nagymedencéhez, hogy kiússzuk magunkból a heti fáradságot.

— Hiába — mondtam Anyunak, miközben belemerültünk a hűs vízbe — nagy adománya az életnek a barátság. Lám, milyen szépen eljátszik egymással a két gyerek.

Alig úsztunk azonban két hosszt, megjelent Jutka a medence szélén és a vízbefúlók kétségbeesésével integetett. Odaúsztam.

— Mi történt, kisvirág? — néztem halványbarna, szeplőktől izzó, kipirult arcát.

— A Zsuzsi... — lihegte felháborodástól kapkodva a szót — a Zsuzsi...

— Mit csinált az az imposztor Zsuzsi? — kérdeztem kissé aggódva, mert az igazat megvallva túl merész az a leányzó.

— Nem adja ide nekem az úszóövet. Azt mondja, hogy neki is kell. Pedig ő tud úszni, én meg nem. És ott van a labda is. Azzal is játszhatna!

— Na, eredj csak, kedvesem — jogosítottam fel az intézkedésre — és mondd meg neki, azt üzenem, aki úszni tud, adja oda az úszógumit annak, aki nem tud. Ő meg játsszon a labdával!

Jutka távozása után megkerestem Anyut, de még el sem mondhattam neki, mi történt, amikor újra megjelent immár mindkét leányzó. Zsuzsi harciasan szorította magához az úszóövet, Jutka pedig dühösen igyekezett tőle eltulajdonítani.

Zsuzska egyenesen hozzámlépett. Sötét szemekkel süvöltötte felém:

— Igaz ez, hogy azt mondtad Jutkának, hogy adjam oda neki az úszóövemet?

— Igaz, persze, hogy igaz. Miért, csak nem gondolod, hogy Jutka hazudik?

— De hiszen, ez az úszóöv nem az övé, hanem az enyém!

— Na és, akkor már nem lehet odaadni a pajtásodnak? — avatkozott be a harcba Anyu is.

— Nahát, igazán nem szép, hogy mindnyájan ellenem fordultok! — mondta a méregtől és a megbántottságtól sírósra vált hangon. — Nesze, légy vele boldog!

Odadobta az övet Jutkának, azzal szó nélkül elvonult.

— Na ez szép dolog! — néztünk össze Anyuval és kikászálódtunk a vízből. Pedig remek volt a víz és még csak két hosszt úsztunk. A tanyahelyünkre ballagtunk. Zsubóca ott hevert a fürdőlepedőn és duzzogott.

— Én azt hittem, Jutka neked jó pajtásod — szólítottam meg, miután mi is leheveredtünk. — Az ember pedig a barátjától nem irigyli a játékát. Különben is ő még nem tud úszni, tényleg szüksége van az úszóövre.

— Mert ti mindig csak a más pártját fogjátok — brummogott.

— Gondolkozz csak egy kicsit kislányom — szólt közbe Anyu is — és magad is rájössz, hogy nincs igazad.

Jutka kisvártatva megjelent az úszóövvel és a labdával. Nem szólt semmit, csak ő is letelepedett és süttetni kezdte a hátát a nappal.

Csendesen heverésztünk egy darabig mind a négyen. A két lány közben egy-egy sanda pillantást vetett egymásra, úgy a szeme sarkából. A nap egyre melegebben sütött. Egyszer csak Zsubóca felpattant, odanyomta Jutkának az úszóövet, maga pedig a labdát kapta fel.

— Nem jössz a vízbe? — kérdezte, mintha mi sem történt volna. És máris élénk csevegés közben ügettek a medence felé.

Íme, a jó szó megteszi a magáét, nevettünk össze Anyuval. Nem lesz itt semmi baj.

Egy óra múlva jelent meg a két koma.

— Szörnyen éhesek vagyunk. Nem lehetne falni valamit? — érdeklődött az ebéd felől Zsuzsanna és a fürdősapkájából gondosan a hasamra csorgatta a vizet. Ezt a — szerinte — jó tréfát, sohasem mulasztja el.

— Száradjatok meg egy kicsit, addig elkészítem a harapnivalót — rendelkezett Anyu és máris kezdte kirámolni az ételes doboz tartalmát.

Zsuzska villámgyorsan felbecsülte a csemegéket és közölte:

— Vajas kiflit kérek paprikával és tojatot.

— Én is kérek vajas kiflit, paprikát meg tojatot — választott Jutka. — És kolbászt is! — tette hozzá.

Zsuzsi villámgyorsan rávágta:

— Én is kérek kolbáááászt!

— Jó, jó! — nyugtatta meg Anyu. — Mindenki azt kap, amit kér, mindenből van elég. Csak türelem.

Megkente a kiflit, rátette a vékonyra metélt zöldpaprikát, a karikákba beültette a kolbászkatonákat. És a pompás szeletet odanyújtotta Jutkának.

— Látod! — pattant fel Zsubóca hozzám fordulva. — Már megint kivételez vele! Neki adott elsőnek!

— Miért lenne ez kivételezés? — magyaráztam, amit ő is ugyanolyan jól tud. — Jutka a vendég, azért kap elsőnek. Mindig a vendégé az elsőbbség.

— Miért? — perelt Jutka is. — Amikor nálunk vagy, az én anyukám nem neked ad először?!

— Tudom, hogy nekem úgyse lehet igazam! — átalkodott meg a sértettségében Zsuzsanna. — Nem is kell kolbász!

Anyu megmérgesedett.

— Nem kötelező megenni. Mindenki azt eszik, ami jólesik. Igaza pedig csak annak lehet, akinek valóban igaza van.

Ezzel a vita félbeszakadt, mert a két gyerek valóban nagyon éhes volt.

Miután megtöltötték a hasukat, újra megcélozták a medencét.

— Hohó! — fogta vissza a két megindult kiscsikót Anyu. — Várjatok csak! Teli hassal nem megyünk a vízbe. Menjetek előbb a játszótérre ott is jól lehet szórakozni!

— Ugyan Anyu, nincs ott semmi érdekes. Hadd menjünk a vízbe!

— Tényleg, hadd menjünk a vízbeee! — kontrázott neki Jutka is.

— A vízbe pedig még nem mehettek. Ha nem tetszik a játszótér, tessék, feküdjetek le és napozzatok. Az sem haszontalan.

A két gyerek kelletlenül lehevert.

Én elkezdtem kotorászni a nagytáskában valami olvasnivaló után. Zsuzsi rögvest felpattant és ő is belenézett a táskába.

— Jééé, hát kihoztátok a jegyzőfüzetemet? — fedezte fel azt a kis tavalyi naptárt, amit elkunyerált tőlem.

— Muti, mi az? — kapta ki a kezéből a füzetet Jutka.

— Látod! Látod, mit csinál?! — háborodott fel Zsuzska.

Hát bizony nem volt szép, de mégsem árt némi önfegyelemre szoktatni azt a kis pukkancs csipiszt, gondoltam.

— Nem kell ezért kétségbeesni. Semmi baja sem lesz attól, ha megnézi.

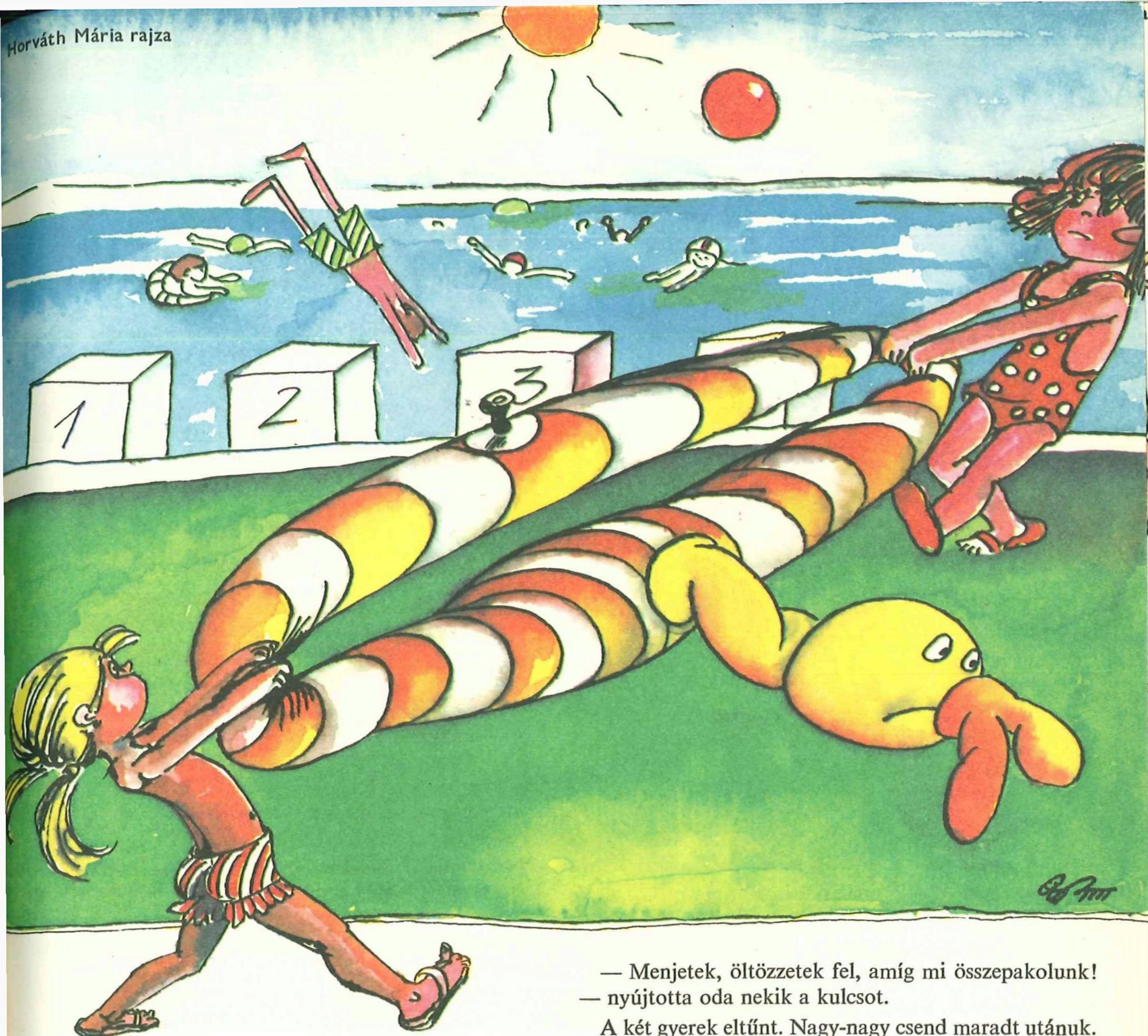
— Tudtam, hogy megint neki fogod a pártját, pedig most nincs is igaza! — robbant ki belőle a pulykaméreg.

— Valóban nem így kellett volna elkérnie, de neked sem kell irigynek lenned! — próbáltam gondosan megfogalmazni a helyzetet.

Zsuzska elhallgatott, csak a szeme villámlott, amint nézte, mihez fog kezdeni a füzettel Jutka.

A füzet egyik hajlatában ott lapult észrevétlenül egy elfelejtett golyóstoll betét. Jutka persze nyomban megtalálta. Kapott rajta és rajzolni kezdett vele.

— Odanézz! — sikoltott fel Zsuzska a merényletre. — Firkálni akar bele. Ezt is megengeded?!

Most már valóban bosszús lettem.

— Miért gondolod, hogy firkálni fog? Attól sem lesz baja, ha rajzol bele valamit. Egyet ő rajzol, egyet te! — kívántam helyreállítani a baráti rendet.

Jutka tehát dolgozni kezdett a füzetben. Ám alig tett néhány vonást Zsuzsi kirántotta a kezéből a füzetet és odadugta az orrom elé:

— Na tessék! Mit mondtam?! Látod, hogy összefirkálta az én rajzomat?

Valóban, egy kis kandi tulipán kiáltott segítségért a ráhurkolódó össze-vissza vonalak alatt.

Elvettem a füzetet.

— Na ebből elegem van! Az egyik irigy, a másik rosszindulatú. Mindkettő nagyon utálos tulajdonság. Ki nem állhatom. Szedjétek a cókmókot, megyünk haza. Akik nem érzik jól magukat egymás társaságában, akik nem férnek meg egymással, azok nem barátok, nincs itt mit keresniök!

Elkezdtem összerakni a holmikat. Anyu előkotorta a kabinkulcsot.

— Menjetek, öltözzetek fel, amíg mi összepakolunk! — nyújtotta oda nekik a kulcsot.

A két gyerek eltűnt. Nagy-nagy csend maradt utánuk. Aztán Anyu megszólalt:

— Valamit tenni kell, ez így nem maradhat. Ezt azért nem gondoltam volna róluk.

— Hát igen! — ingattam én is a fejemet.

A két imposztor egyszercsak ott állt előttünk fürdőruhában, kezükben szorongatták a ruhájukat. Elképedtünk.

— Mi ez már megint?! — s igyekeztem, hogy a lehető legszigorúbb tekintettel nézzek rájuk.

— Tudod... — tib-lábolt Zsuzska — megbeszéltük a dolgot. Tegyetek még egy próbát velünk. Kisdobos becsületszavunkat adjuk, hogy nem fogunk többé veszekedni.

Na tessék! Jól feladták a leckét. Ez elől nem lehet kitérni. Anyura néztem.

— Na jó — adta meg a beleegyezést — most az egyszer még próbát tehetünk. De jól gondoljátok meg, mert a becsületszóval nem szabad játszani.

— Majd meglátjátok — zengték kórusban — nem lesz ránk panaszotok!

Mit gondoltok, kitartanak?

Csikós József versei

Vihar készül

Forgószél jár
dühösen,
nagy az ég
haragja,
dohog fenn
a terhes
felleg,
kipotyog
a magja.

Brekeke-nóta

Káka tövén üldögél
Brekeke, a béka.
Nagyon éhes szegényke,
semmi táplálék.

Nyújtogatja a nyelvét
hol balra, hol jobbra,
de nem akad légy, se
szúnyog
szegény béka-fogra.

Süt az égen Nap-anyó,
bárányfelhő béget,
a vízpartról messzire
száll az éhes ének.

Nagy Katalin:

Bemutatom a családom 3

Én vagyok a nagymamám pénztári könyvelője. Együtt írjuk össze a napi kiadásokat mindig. Ő azt mondja azért, mert én jobban tudok számolni, ami igaz is. De a matematika logikus gondolkodásra is tanít, és én rájöttem, nevelésből számoltat velem, hogy tudjam a pénz értékét, meg a beosztást, a takarékosságot.

Legutóbb, amikor könyveltük a kiadásokat, Öcsit is odarendelte, hogy tanuljon. Nagymama diktált, én körmöltem. Öcsi újságot olvasott.

— Írjad Csabám! Egy liter olaj tizenhat forint.

Írtam.

— Tomi mosópor nyolc ötven.

Írtam. Öcsi kiszólt az újság mögül:

— Miért nem nagy Tomit veszel Mamikám?

— Ne szólj bele! És ne olvass újságot, hanem figyelj! — intette le a nagyanyám. De Öcsit nem könnyű leinteni.

— Hát éppen neked olvasom az újságot, Nagyi! Itt írják: „Nagy adagolás, olcsóbb ár! Vásároljon Családi Tomi-szupert!

— Meglehet — enyhült meg a nagyanyám. — Talán kipróbálom...

— És még az is áll az újságban, hogy most vegyünk edényt, mert húsz százalékkal olcsóbb. — Öcsi belelendült a takarékosságba!

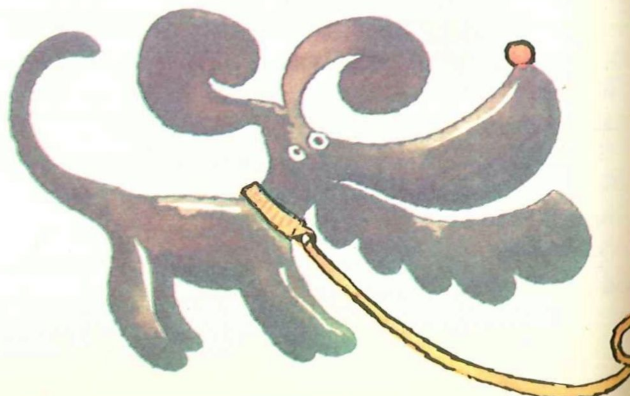
— Most nem veszünk edényt. Írjad Csaba: egy nagy tubus fogkrém...

— Érdekes, ez a tétel már hét elején is szerepelt — jegyeztem meg, mert én azért figyelek.

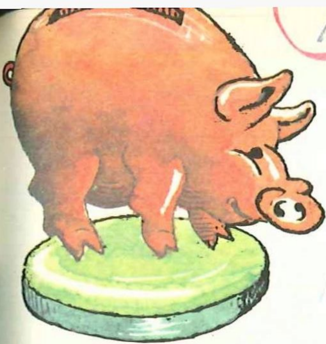
— Persze! Mert eszitek azt a fogkrémet!

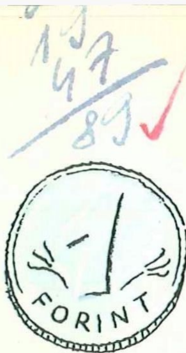
— Nem is én voltam! — méltatlankodott Öcsi azonnal és fölöslegesen. — Én csak egyszer ettem meg a fogkrémet óvodás koromban, mert narancs íze volt. Mindent rám fogtok!

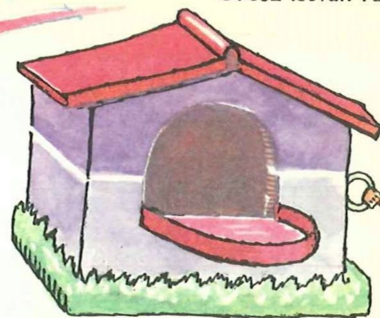
— Nem úgy értettem az evést — magyarázta nagyanyám: hanem, hogy mindenki pazarolja a fogkrémet. És a szappant is otthagyjátok ázni a szappantartóban... Csak egy kicsit figyelnétek, már az is megtakarítás lehetne!

Orosz István rajza

— Nagyi! — kiáltott fel Öcsi izgatottan — Figyelj! Azt írja az újság, hogy 500 és 1000 forintos ajándékutalványt kap, aki beküldi a rózsaszín meg a kék kupakokat. Ami a Márka szőlőlén van. Gyorsan bontsunk fel mindenkinek egyet! Hátha nyerünk!

— Nem lehet felbontani egyszerre három üveggel.

— Az én pénzemből fizetem — legénykedett Öcsi. Rosszul tette, mert a nagyanyám rögtön nevelte.

— Hogyhogy a te pénzedből? Azt is a szüleidtől kapod, nem?

— De apu azt mondta, hogy a zsebpénzemen azt vehetek, amit akarok...

— Persze. Csak ne pazarold mégsem! A szüleid azért is megdolgoztak. És mindenért megdolgoznak. Neked fogalmad sincs Öcsi, milyen sokba kerül két gyerek! Folytassuk Csaba! Két darab vaj tizenkét forint, írjad!

Írtam. Öcsi azt morogta a foga között:

— Osztva hattal, az két forint.

— Két liter tej tíz forint.

A nagyanyám diktált, én körmöltem. Öcsi morgott:

— ...osztva hattal... Tízet nem lehet jól osztani hattal. Én úgyse szeretem a tejet. Tehát, mondjuk egy forint.

— Mit csinálsz Öcsi? — gyanakodott a nagyanyám.

— Kiszámítom, hogy mennyibe kerülök. Amit költöttél, osztom hattal, merthogy hat tagú a család...

Gondoltam, hű, de dühös lesz a nagyanyám. De nevetett. Sose tudom kiszámítani, hogy mi következik! Csak nevetett, a fejét csóválta, és bement a villanyszámláért a szobába. Gondoltam, itt az idő, hogy komolyan beszéljek az öcsémmel.

— Öcsi! Nem mondtam a nagyi előtt, mert nem akarlak leégetni. De tényleg: miért szórod a pénzt?

— Jó vicc! Te is tudod! Könnyű annak, akinek a szomszédjában nem nyílik egy fagylaltos...

— Persze, hogy tudom. Eleinte én is beszédültem, ahányszor elmentem előtte. De hát azért vettem a kis perselyeket éppen. Amikor megkapom a zsebpénzemet, beledobom, és kész! Akkor már dicsekedhet a fagylaltos, hogy kókusz, meg ananász, meg minden...

— Rendes vagy, hogy nekem is vettél perselyt! — próbált mellébeszélni az öcsém.

— Én rendes vagyok. De a te perselyed üres. Éppen tegnap rázogattam.

— Te is? Én is szoktam rázogatni. Hogy hátha maradt benne...

Nem értettem! Éppen azért adtuk oda a nagyanyámnak a perselyünk kulcsát, hogy ne bírjuk kivenni a pénzt akármikor. Öcsi is odaadta. Hát akkor?

— Te nem hallottál róla, hogyha az ember fölfordítja azt a dobozt, akkor késsel ki lehet piszkálni a nyílásán a pénzt? — kérdezte az öcsém fölényesen.

— Óvodás vagy. Csecsemő! — mondtam dühösen. Aztán én akartam fölénybe kerülni, és kioktattam. — Televízióra gyűjt a család, ha nem tudnád. És én hozzá adom a kétszáz forintomat, ami a perselyben van. Én is nézem a televíziót, én is hozzájárulok az árához...

— Kétszáz forintból legfeljebb az esti tornát nézheted! — csúfolódott a szemtelen. — Azt hiszed nem tudom, hogy hétezer forint a televízió?

— Ahhoz képest, hogy én egy hatodikos srác vagyok, a kétszáz forint igenis sok pénz! — ripakodtam rá.

— Ahhoz képest, hogy én meg másodikos srác vagyok, ötszáz forintot adok a televízióba.

Nem jutottam szóhoz a méregtől. Szerencsére bejött a nagyanyám és ő szóhoz jutott, pedig szintén mérges volt.

— Miket beszélsz! Honnan lenne neked ötszáz forintod?

— Megmutatom! — biztosított bennünket az öcsém, aztán kirohant. Vissza is jött hamar. Egy korcs-kutyát vonszolt pórázon. Nagyanyám rögtön felpattant.

— Kutya a lakásban? Hogy kerül ide? És minek? Viszed vissza rögtön!

— Nincs hova vinnem. Az utcán találtam. Miatta késtem el az ebédről. De azért már kikaptam. Úgyhogy most dicséretet érdemlek az ötszáz forint miatt.

— Mi köze a kutyának az ötszáz forinthoz? — kérdeztük egyszerre, a nagyanyám meg én, pedig nem való egymás szavába vágni.

Öcsi jelentőségteljesen kinyitotta az újságot, mert hozta azt is, a kutyával együtt. Nagy körülményesen böngészte az apróhirdetéseket, aztán felolvasta nekünk a következőt:

— „Ötszáz forint jutalmat adok annak, aki megtalálja skót juhászkutyámat. Kölyök kutya, fekete szőrű. Kulcszörgésre figyel."

— Elájulok — közölte a nagyanyám.

— Lehet, hogy kivételesen én is — mondtam. — Ez ugyanis egyáltalán nem juhász kutya.

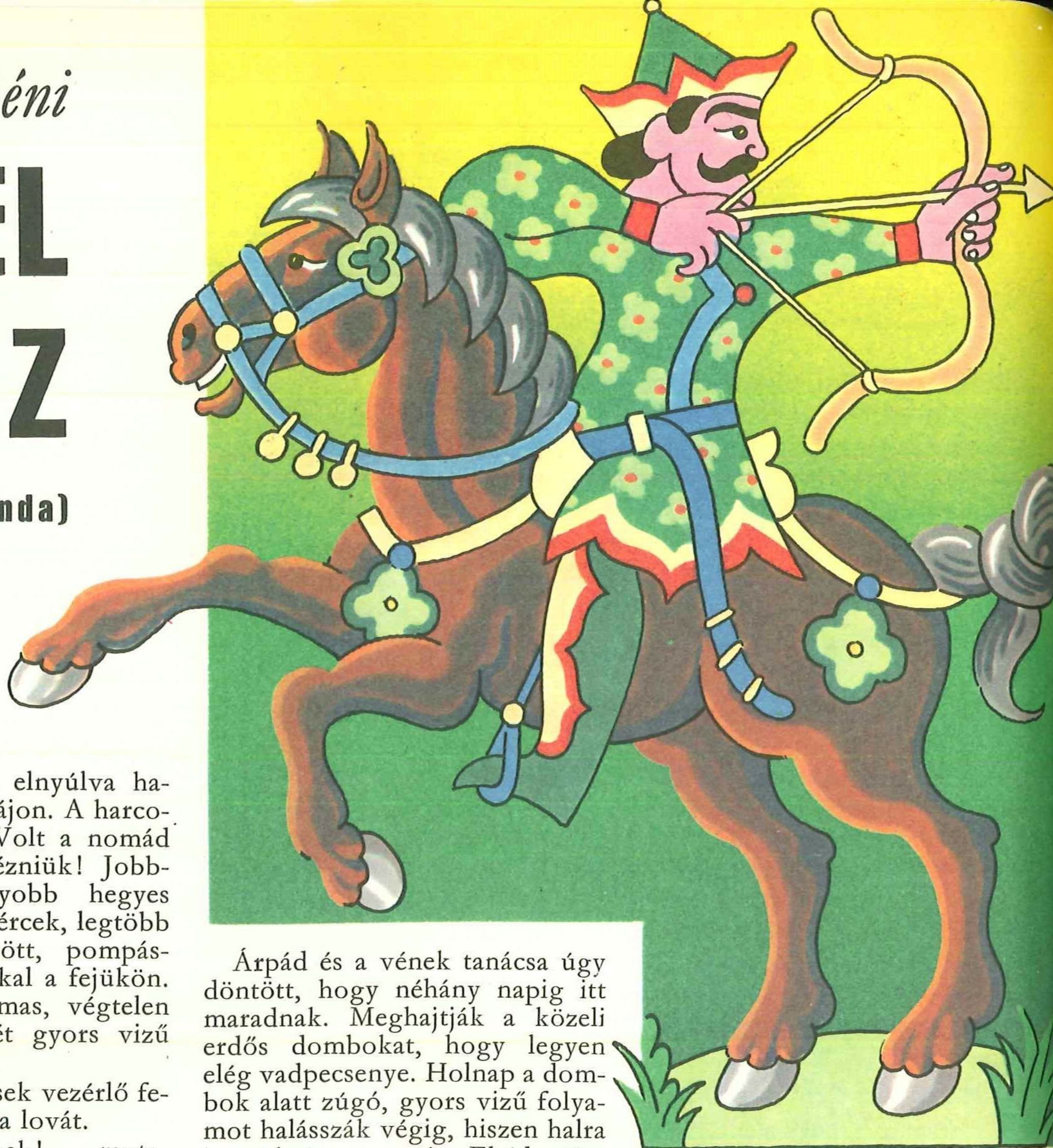
— De fekete. És hallgat a kulcszörgésre. Figyelj csak!

Tényleg hallgatott. És egyáltalán nagyon jópofa... Átpártoltam az öcsémhez. Most már ketten könyörgünk a nagyanyámnak, hogy maradhasson nálunk a kis korcs. Inkább élünk kenyéren és vízen, hogy takarékoskodjunk, meg még azért, hogy a kutyának is jusson hús-adag. Mert hús kell neki, hogy szép fényes legyen a szőre...

Balogh Béni

KETEL VITÉZ

(Hegyaljai monda)

A sereg hosszan elnyúlva haladt az ismeretlen tájon. A harcosok nem siettek. Volt a nomád lovasoknak mit nézniük! Jobboldalt kisebb-nagyobb hegyes vagy lapos tetejű bércek, legtöbb helyen sűrű, tömött, pompászöld erdőkoszorúkkal a fejükön. Bal kéz felé hatalmas, végtelen síkság, amelyet két gyors vizű folyam ölelt körül.

Árpád úr, a törzsek vezérlő fejedelme megállította lovát.

— Látjátok vitézek! — mutatott körül a tájon. — Ímé kitárult előttetek Attila öröksége. Ugye, milyen szép?

— Csudálatos! — mondották többen is.

— Nem jöttünk hát hiába... Itt minden meglesz népeinknek — folytatta tovább a fejedelem. — Az erdőben gyors lábú vadak, a folyamokban ezüstpikkelyes halak. És a füvek!... Barmaink, lovaink találnak bőséges legelőket.

A vezérek megállása leállította a sereget is.

— Miért álltunk meg? — kérdezték itt is, ott is.

— Árpád úr gyönyörködik Attila királyunk örökségében — szállt szájról szájra a hír.

Ezután a sereg teljesen megállt, majd a szekerekről lekerültek a sátrak. Amikorra eljött a dél, már füstcsíkok szállongtak az ég felé a honfoglalók táborhelye körül.

Árpád és a vének tanácsa úgy döntött, hogy néhány napig itt maradnak. Meghajtják a közeli erdős dombokat, hogy legyen elég vadpecsenye. Holnap a dombok alatt zúgó, gyors vizű folyamot halásszák végig, hiszen halra is szükség van már. Ebéd után, közel az alkonyathoz, előkerültek a fakupák, hogy a tejből erjesztett italokkal megtöltsék azokat. Bizony senki sem kérette magát, a sok pecsenye és egy jó falat után jól esett az ital.

Már erősen alkonyodott, midőn egy virgonc, fiatal legény — aki ide-oda száguldott lovával; hol előre, hol hátra — azon hírrel jött, hogy a közeli folyam igen örvényes, zavaros, áradt. Szerinte azon halászni nem lehet, sőt rajta átgázolni is bajosan. A vének csak mosolyogtak ezen, hiszen a mögöttük hagyott nagy hegyeken túl, országnyi területeken kígyózó, nagy folyamok vizén átúsztattak már. És éppen ezen a keskeny folyón nem?

— Hiszen ez nem is folyó, inkább csak patak! — szólalt meg a középkorú Ketel vezér.

— Valóban nem széles, Ketel bátyám — így a lovas. — De úgy látám, mély és igen gyors!

— Értesz is te ehhez, gyerek! — legyintett fölényesen Ketel.

— Nono, csak ne becsüljük le a gyermeket! Ő is mondhat jót és igazat — szólott bölcsen Árpád, majd hozzátette: — De mondok én egyet, kettő lesz belőle! Próbáljátok ki, vajon ki tud kettőtök közül hamarább és könnyebben átúsztatni rajta?

A vének — kik a fejedelem sátra körül üldögéltek — kissé furcsállták a dolgot.

— Fejedelmünk, Árpádunk, meggondoltad-é ezt? — szólott az egyik. — Hiszen ez a fiú még valóságos gyermek! Kár lenne neki a hullámokban pusztulnia.

— És értem nem lenne kár? — hetykélkedett Ketel.

Árpád fejedelem összeráncolta homlokát, majd így szólott:

— Kérdezzük meg a gyermek atyját, ha ő beleegyezését adja —, legyen!

A gyermek atyja, az öreg Tar,

a vadászok főmestere szívesen beleegyezett.

— Fiam nemcsak virgonc, hanem bátor gyerek is. Ráadásul kitűnő lovas! Nincs hát okom a félelemre.

A virgonc, ifjú lovas pedig kapva kapott az alkalmon.

A vezérek, élükön a fejedelemmel a mai Bodrog partjára vágtattak. A folyó sárgán, szennyesen zúgott, megáradt hullámai faágakat, hatalmas fűcsomókat, elhullott vadakat sodortak magukkal. Árpád fejedelem bánta már, hogy ilyen dolgot talált ki. Ám kimondott szavát már vissza nem vonhatta. Ketelt s az ifjú Tart pedig egyformán szerette.

— Kezdődjön hát! — adta ki a parancsot hangosan.

A két lovas a parthoz állt, majd a fejedelem intésére egyszerre ugrattak bele a zúgó folyam szennyes hullámaiba.

— Mindketten odavesznek, jaj, jaj! — sikongott az asszonynép itt is, ott is. — Még ilyet kitalálni!

A két ló hátán az ifjú és a középkorú harcossal elszántan úszott a gyors habok között. Néha, el-elsüllyedtek, csupán csak a lovasok süvegei látszottak. Aztán újra kiemelkedtek, és úsztattak tovább.

Hamarosan a szürke alkonyatnak is vége lett. Az est sötétje szállt a víz fölé.

— Fáklyákat! — parancsolta Árpád.

Pár perc múltával hatalmas, öles lángok világítottak a folyam jobb partján. De a balra már nem terjedt át a fény.

— No kölyök, élsz-e még? — kiáltott a habok fölött prüszkölve úsztató Ketel.

— Élek, bátyám! De látom, te is!

— Mindjárt a parton leszek! — kiáltotta fölényesen Ketel.

— Én már ott is vagyok — hangzott a fiú feletele, majd valóban kikapaszkodott a partra.

— Ördög, pokol! Ki hiszi ezt el? — hörögte Ketel. — Még ma visszamegyünk, s aki elébb ér oda, az a győztes!

— Miként azt Árpád urunk mondta!... De én már fordulok is! — szólott boldogan a fiú, majd beleugratott a habokba.

Nemsokára Ketel is elérte a túlsó partot, s máris indult visszafelé. A ló egy ideig nagy lendülettel úszott, de amikor a folyam közepére ért, váratlanul nagyot prüszkölt, és ledobta gazdáját a hátáról. Hiába próbált az a sörényébe kapaszkodni. Az erős paripa addig rúgott, kapálódzott, amíg meg nem szabadult Keteltől.

— Átkozott jószág! Leszúrlak, ha kijutok innen — hörögte elkeseredetten Ketel, majd fegyvereit egytől egyig a hullámokba dobta, hogy úszni tudjon.

Ezalatt az ifjú Tar a túlsó partra ért, ahol kitörő örömmel s éljenzéssel fogadta a fáklyafénynél várakozó nép.

— Hol hagyád Ketel bátyád? — kérdezte Árpád az ifjút.

— A túlsó part előtt — mondotta a fiatal legény.

— Bizonyára ott éjszakázik — szólt valaki.

Árpád nyugtalanul járt fel s alá a parton. Furcsállta a dolgot, hiszen jól ismerte Ketelt. Tudta, megkísérli a lehetetlent is.

— Legföljebb lemarad — vigasztalta magát később. — El kell ismernie a fiú elsőbbségét!

Hamarosan azonban nemvárt fordulat következett. Ketel lova, gazdája nélkül, nagy nyihogással kapaszkodott ki a partra.

— Ketel a folyóba veszett! — kiáltott fel nagy fájdalommal a fejedelem.

Hamarosan híre ment a seregben a szomorú esetnek. S noha Ketel családtalan, magányos ember volt, mégis sajnálta mindenki. Árpád pedig szívében nagy bánattal kérte a táltosokat, hogy fohászkodjanak Ketel hullámsírba veszett lelkééért. A fehér szakállú, hosszú vászonruhás, vén papok ezután hatalmas tüzeket gyújtottottak, hogy engesztelő áldozatot mutassanak be az égnek.

A délelőtt még nagy-nagy örömben úszó sereg fölött uralkodóvá lett a bánat.

— Rossz jel ez — mondotta aggódva az egyik vén.

És amikor már a leölt ló utolsó darabja is a tűz martalékává vált, igricek kerültek elő, akik dalba szedték Ketel vezér szomorú lovaglását a hullámokon. Bizony sokan sírtak még a férfiak közül is.

Amikor már a vezérek a halotti tort akarták elrendelni, a tábor külső őrei közül az egyik vitéz félájult, elázott embert vonszolt a nagy tűz mellé.

— A folyam parton találtunk reá, telán még él — szólott.

— De hiszen ez Ketel! — kiáltott fel boldogan valaki.

Hatalmas kavarodás támadt erre. Mindenki látni akarta.

Végül a fejedelem sátrába vitték. A lobogó fáklyák fényénél hamarosan bebizonyosodott, hogy az ájult ember csakugyan Ketel, aki ló nélkül, egyedül úszott át a zavaros, megáradt folyón.

A táltosok és a belső szolgák azonnal gondozásba vették a vezért, s még nem volt éjfél, amikor magához is térítették.

— Hű Ketel, derék vitézem! Hát vége a fürdőzésnek? — nevetett nagy boldogan a fejedelem.

— Árpád uram — szólott a vezér. — Gőgös voltam, e fiút lekicsinylém. Pedig ő lett az első! Hét pompás jószágot ajándékozok néki!... Gonosz lovam hátáról levetett, s ezért kényszerülék küzködni egyedül a habokkal. Ó, gonosz jószág, kardommal szúrlak le!

— Már megtettük kedves Ketelem! Az ő teste lett az égő áldozat, amelyet érted gyújtottunk!

— Köszönöm fejedelem!

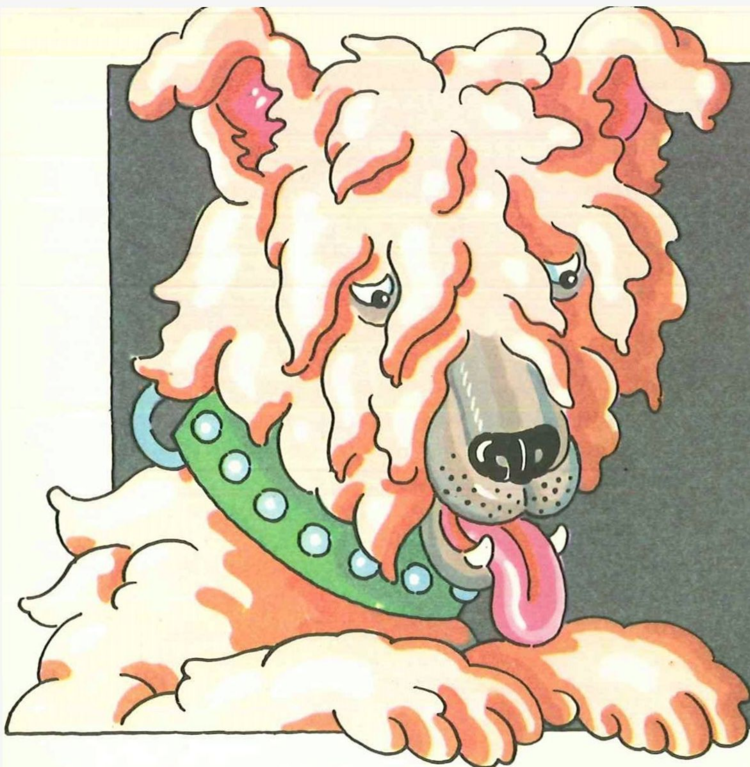
— Én is bátorságodat! Lám ilyen kis „patakok" vannak Attila nagy királyunk földjén! — mondotta nevetve Árpád.

— Légyen hát e folyóvíz neve Ketel patakja — ajánlotta az egyik vén.

— Ha Ketel is úgy akarja — felelt rá mosolyogva a fejedelem, majd hozzátette: — És hogy bátorságodnak örök emléke legyen, e környéket a legközelebbi vízig, mind-mind neked adom.

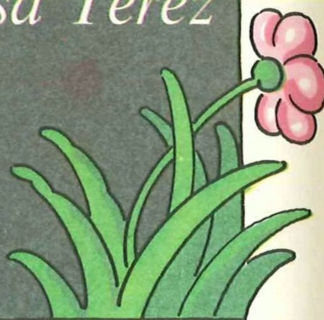
Így kapott aztán nagy földet Ketel vezér. A helyet pedig, ahol a folyón átúszott, Ketel patak helyének, később a vezér halála után Pataknak nevezték...

És mivel a folyó partján épült hely, melynek később vára is lett, a kiáradt folyóvíztől gyakran sáros volt, elnyerte a Sáros előnevet is. A jobb parton a vár körül nagyobb község keletkezett, ez lett Sáros-Nagypatak, a bal parton jóval kisebb falu épült, ez pedig Sáros-Kispatak. Később a két névből tevődött össze az immár napjainkban is használt: S Á R O S P A T A K...

CSÖPI, A SOROMPÓ

Írta Józsa Teréz

Ahogy az idő melegebbre fordult, Csöpi nyugtalan lett. Fürkészte az udvart, szimatolta a földet, gondosan leltárba vette a gilisztákat, amelyeket apám a gyümölcsfák tövéből kifordított ásójával, és nagyokat vakkantott a levegőbe.

Mondtam már, hogy Csöpi derék külvárosi kutya volt? Kis termetű, hosszú lábú. Ősei közt foxik, pulik és tán más kutyák is voltak, ezért Csöpit az idegenek korcsnak mondták. Ám, aki megismerkedett vele, az már csak azt látta, hogy Csöpi gyönyörű. Gyönyörű és kedves. Már abban is volt valami mulatságos, hogy hosszú, fehér drótszőre kövérnek láttatta, pedig valójában inkább sovány és termetéhez képest igen erős volt. Hófehér feje egyszerre volt mackós és kiscicás a füle miatt, koromfekete orrát mindenbe beledugta — tüsszögött is eleget — fényes fekete szeme pedig mindent elmondott, amit csak akart.

Mondták már nektek, hogy a kutyák nem tudnak beszélni? El ne higgyétek! Tudnak ők, de, persze, csakugyan nem szavakkal, mint az emberek, hanem nézéssel, testtartással, mozdulatokkal és a hangjukkal. Szándékosan nem mondtam ugatást. Valamire való kutya ugyanis csak akkor ugat, ha vendég érkezik. Mégpedig olyan vendég, aki ismert és kedves a házigazdának. Akkor azért ugat, hogy a gazda idejében felkészüljön a vendég fogadására, esetleg elé siessen. Más emberi vagy nem emberi jövevény érkezésekor a kutya felmordul, vakkant, csahol, sír, hörög, nyüszít, bömböl, üvölt és ezerféle más hangot adhat, de még véletlenül sem ugat.

Csöpi kitűnően értette a dolgát. Sőt, ahhoz képest, hogy legfeljebb egyéves lehetett, meglepően jól ismert minket is. Ha apám kora reggel, hálóruhára terített kabátban kiment a kapuhoz az újságjáért, Csöpi csak megbillentette a farkát, köszönésképpen, aztán ültéből felemelkedve — mert a hajnali neszekre mindig a ház bejárata elé ült, szolgálatkészen — komoly ábrázattal kísérte apámat oda-vissza. Ha közülünk, gyerekek közül jelent meg valaki az udvaron, vidám csaholásba fogott, nagyokat ugrott, hol ránk, hol a levegőbe, s boldog találkozásunkból másodperceken belül versenyfutás lett.

Gondolom, tudjátok, ki került ki győztesen ezekből a versenyekből. És Csöpi is tudta, mert a futás előtti pillanatban mindig félrecsapta a fülét, fejét oldalra fordította, és kaján képpel várta a startot. Mintha csak mondaná: — Indulj el nélkülem, úgyis megelőzlek. Aztán nekiiramodott, de olyan erővel, hogy a kapu előtt szinte ülve kellett fékeznie, bele ne üsse a fejét az esőktől szürke lécekbe.

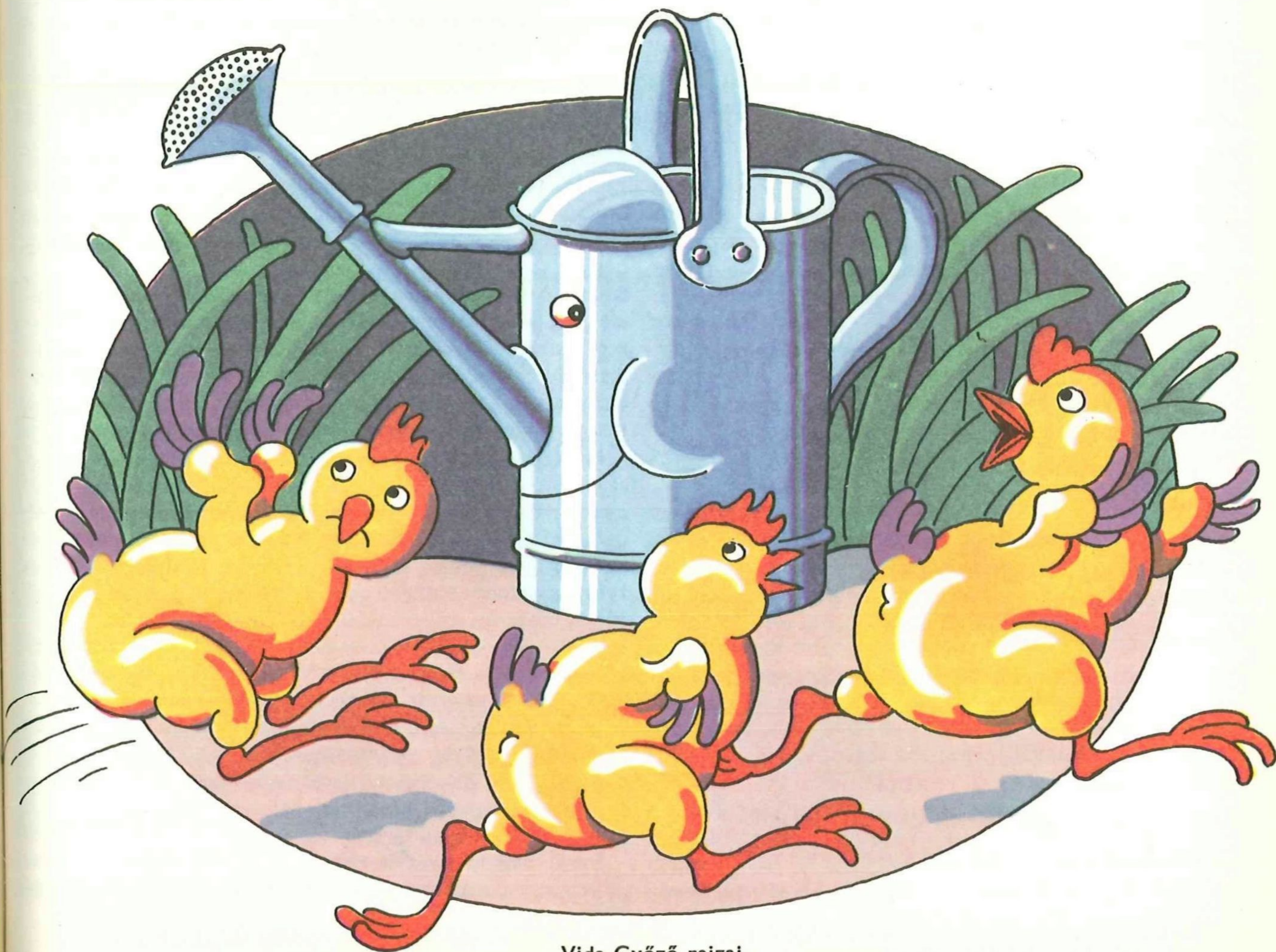
Ha valamiért szomorú voltam — mondjuk, mert a nővérem véletlenül összefirkálta a rajzomat, elvesztettem egy babaruhát, Csöpi a világért rám nem ugrott volna, csak állt vagy ballagott lehorgasztott fejjel mellettem. Úgy elbúsulta magát, hogy még nekem kellett biztatgatnom, míg simogattam: no, jól van, nincs semmi baj. Ő meg kérette magát, nem vigasztalódott, s hosszú percekbe tellett, míg hajlandó volt a farkát megcsóválni és fölemelni a fejét. Ez a szertartás olyan mulatságos volt, hogy mire véget ért, a szomorúságom is elillant.

Nagyon szerettük egymást. És ismertük is. Azért furcsállottam, hogy Csöpi azon a bizonyos tavaszon, amiről mesélni szeretnék, nyugtalan volt. Gondoltam, az idő teszi. Az előző tavaszra nem emlékszik, hiszen akkor született, és most izgatják az illatok, a meleg fuvallatok, a szomszéd kutyák, amelyeknek vonítása a langyosodó estéken messzire elhallatszott. A pünkösdirózsák sötétvörös hajtásai megnőttek, száracskákká fejlődtek, a gyü-

mölcsfák rügyei pedig csak valami titkos jelre vártak, hogy egyszerre kipattanjanak. Egy délelőtt — aznap délutános voltam az iskolában — amint kabát nélkül bámészkodtam az udvaron és örültem a napnak, amely kimelegedve kaptatott egyre feljebb az égen, furcsa hangokra lettem figyelmes. Vagyis, először Csöpi rántotta meg a szoknyám szélét, és csak azután néztem a szomszédék kerítése felé, amerről a sipákoló hangok érkeztek. Jé, napos csibék! — álmélkodtam. Átjöttek a szomszédból. Olyan kicsik, hogy éppen átférnek a kerítéslécek között. A pehelygomolyagok sipogva futkároztak az elgerebélyezett kertben. — Apám biztosan haragudni fog, ha meglátja az apró lábnyomokat —, gondoltam, és Csöpi is gondolt valamit, mert elszaladt a kerítés felé. Rá akartam szólni, visszahívni, de ijedtemben nem jött ki hang a torkomon. Elindultam hát Csöpi után, hogy lefogjam, ha gorombaságra szánná el magát, de két lépés után megálltam. Csöpi nem úgy szaladt, mintha meg akarta volna fogni a csibéket. Inkább csak poroszkált, igen, mint a lovak. Vagy tán mégsem? Minden esetre ráérősen haladt, egészen picit csóválta a farkát biztatásul: ne félj, nem bántom egyiket sem.

Vártam. Mikor a csibék észrevették a kutyát, kétségbeesett sipákolásba fogtak, rohantak volna haza, de az utat sehogysem sikerült megtalálniuk. Gurultak, bukdácsoltak. Csöpi lassított. Lépésben megkerülte a csibéket és a kerítés egyik sarka felől nagy ívben újra feléjük szaladt. Néhány csibe eközben megtalálta a menekülés útját, átbújt a kerítésen. Csöpi vissza a kerítés sarkához. Kisebb ívben újra a csibék felé! Mostmár többnek sikerült hazajutnia. A kutya megint visszatért a sarokba, majd csaknem egyenes vonalban, a kerítés mentén ballagva ellenőrizte, mint kelnek át a csibék egyenként a határon. Aztán, mivel mindig is alapos volt, mégegyszer becserkészte a terepet, majd odajött hozzám és leült. Várta a dicséretet.

Nem akartam hinni a szememnek. Csöpi hazaterelte az eltévedt csibéket. Puliőseinek bevált módszerével dolgozott. És módfelett örült a sikernek! Önérzetét egy cseppet sem háborította, hogy az igazi pulik sohasem tereltek aprójószágot. — Sőt! Csirketerelő tudományát művészi tökélyre vitte. Ahogy a naposcsibék nőttek, egyre nehezebben fértek át a kerítésen, s a kutyától megrémülve egyáltalán nem találtak haza. Csöpi olyankor eleven sorompóként leült a kerítés mellé, úgy, hogy a tollasodó csirkék csak egy rövidke szakaszon kereshették a menekülés módját, s így könnyebben meg is lelték. Csöpi ijesztően csaholt. Az utolsó csirkét pedig mindig megtolta egy kicsit az orrával, amint átevickélt az elmozdítható lécek között. Ha okos manőverezése elkerülte a figyelmünket, megsértődött. Érthető, hiszen ő volt a legjobb házőrző Budapest XX. kerületében.

Vida Győző rajzai

Joó Katalin

Tettem, amit kellett...

— Kire vártok? — kérdezte szigorúan az éltes tanárnő.

— Imre bácsira — hangzott a válasz szinte egyszerre.

— Imre bácsiiii? — futott homlokára a tanárúrnő szemöldöke és a hangja metszett. — Talán Farkas tanárú r r a? Méghogy Imre bácsi! — még akkor is a fejét csóválgatta, amikor kifordult a Városliget felé vezető sétaútra.

— Baja lesz, azt mondják megint, hogy haverkodik a tanítványaival — aggályoskodott az egyik pisze, szeplős fiú.

— Miről tanakodtok, testvér? — jelent meg váratlanul a tanár, teljes nevén Farkas Imre, volt rakodómunkás, hajdani állástalan diplomás, ám 1934-től szinte csoda folytán a Hermina úti iskola tanára.

Így, testvérnek nevezte tanítványait. Szerette, ha valakinek önálló véleménye volt. Előfordult, hogy egyik tanítványa elaludt az óráján, mivel egész éjszaka pékségben dolgozott. Halkra fogta a szót, betakargatta a gyereket és megtiltotta a többinek, hogy szóljanak neki, vagy csúfolják.

Akkortájt, a felszabadulás előtt nem volt általános, hogy a tanár vagy tanító meglátogatja tanítványát, megismeri otthonát, környezetét. Farkas tanár úr a tanév első napjaiban már végigjárta a családokat. Munkanélküliség, párfilléres alkalmi munka, elkeseredettség, mely a sarki kocsmában keres vigaszt...Ha valakinek a szülei házmesterek vagy vasutasok, postások —, az már majdnem úrigyereknek számít, hiszen havi bért kapnak.

Mit tehet a tanár, aki maga is végigpróbálta a szegénység útját? Ingyen ebédet szerez az iskolával szomszédos apácáknál. Aztán elvisz magához néhányat, a Bethlen utca 3. számú falatnyi albérleti szobába. Itt aztán nézelődhetnek a gyerekek kedvükre! Könyv, könyv hátán, és rengeteg szebbnél szebb gyermekrajz a világ minden tájáról. A tanár úr eszperantóul levelez. Van egy másik gyűjteménye is; röpcédulák. — Ezek tükrözik a történelmet — mondogatja. És a fiai hol a Városligetben, hol a rákosrendezői pályaudvar sínei között találnak ilyeneket. „LE A NÁCIKKAL! ÉLJEN A SZOVJETUNIÓ!" — ez a visszatérő szöveg valamennyin.

A második világháború javában tombol. A hátországban hosszú sorok állnak az üzletek előtt kenyérért, kölesért, fatalpú cipőért.

Egyik nap behívót hoz a postás Farkas tanár úrnak. „Karpaszományos zászlós" lett a rangja. Nem került

L. Kapuvári Lidia

LUKÁCS

Lukács felel.
Hogy melyik órán
és ki hívja fel,
— nem lényeges.
Szavamra mondhatom,
szörnyen egyforma
minden alkalom...
Lukács már tudja,
nagy baj nincs sose,
megvan mindig a biztos kettese.
Néha még jobb is.
Súgnak neki.
Így jut túl mindenen.
Tudás nélkül, — érdemtelen.
Ti, kik súgtok neki,
Kiknek a barátsága
ilyen gyengéden terjed ki Lukácsra,
figyeljetek!
Lukács majd megnő.
Ültök a buszon és ő vezeti
Hogy túléljétek azt az utazást,
menet közben — az égre kérlek! —
súgjatok neki!...

Budapesten, a mai XIV. kerületi Május 1. út 23. számú iskola falán emléktábla hírdeti: „Ebben az iskolában tanított 1934—44-ig Farkas Imre, az ellenállási mozgalom bátor harcosa. Bátor halált halt 1945-ben.” Az úttörőcsapat az ő nevét viseli. A pedagógusnapon rá emlékezve, Farkas Imre testvérbátyja — maga is pedagógus — köti fel az új kék és vörös nyakkendőket az újonnan avatott kisdobosok és úttörők nyakába. Ki volt Farkas Imre? Olvassátok el történetünket, mely a felszabadulás előtti időkben kezdődik...

a frontra, bár 1944 őszén a front már itt állt valahol Üllő táján. Egy nyirkos, hideg este megzörgette az ablakját egyik tanítványa.

— Imre bácsi, anyámékat elvitték a nyilasok... a gettóban vannak... segítsen!

A gyerek bőgött, szaggatott kamaszsírással. Úgy nézett a tanárjára, mintha az valami hatalmas erejű varázsló lenne. Ő meg addig keresgélt a fiókjában, amíg röpcédulagyűjteménye mellett egy nyilaskeresztes karszalagot talált. Lám, mire jó az, ha valaki dokumentumokat gyűjt eljövendő történelemórák részére!

Aztán a tanár úr elindult, hogy megkeresse a gyerek hozzátartozóit. A Wesselényi utcánál durva dorongokból készült kapu mellett karszalagos nyilas őrök és náci katonák álltak őrt. Rangját látva feszesen tisztelegtek, karszalagjára meg cinkosan ránevettek:

— Jó mulatást, tiszt úr! — kiáltották utána.

Ő meg az egyik ház előtt a levegőbe lőtt vagy hármat. Aztán tovább ment, a fiútól kapott címre, ahová a szülőket vitték. Vagy negyvenen szorongtak egy szobában. Volt, aki imádkozott, volt, aki a semmibe bámult tehetetlenül. Mások veszekedtek, valamilyen étel melegítése körül, mivel a tűzhelyen nem fért el a sok fazék meg lábas. A tiszt láttára megdermedtek. Végre! Megtalálta, akiket keresett!

— Velem jönnek! — mondta hangosan. És a fiú hozzátartozóin kívül még vagy nyolc emberre mutatott. A kapu előtt újabb karszalagosokba botlott. Nótázni kezdett, mintha részeg lenne, s nagyobb nyomaték kedvéért pisztolyával hadonászott. Csak el, ki mielőbb a gettóból, ahol minden kapualjból, ablak vak szeméből a halál leskelődhet rájuk! Váratlan légi riadó segített neki. A hirtelen támadt zavarban szabadon engedte „foglyait”, s megadta, merre induljanak, kertek alján bújva, éjszaka haladva, elkerülve a főbb utakat. Ettől kezdve naponta többször vitt az útja a gettóba. Ismerőst, ismeretlent terelgetett kifelé, mentett, bujtatott, segített.

A hadseregben akkor, 1944 őszén fejetlenség uralkodott. Ezt fegyverrel, erőszakkal, büntetésekkel próbálták megfékezni. Farkas Imre nem kiabált a beosztottjaival, nem parancsolgatott. Hamarosan híre ment annak, hogy az új zászlós emberséges. Beült a katonák közé, beszélgetett, sőt, vitatkozott velük. „Kis szemináriumok”-nak nevezték ezeket a beszélgetéseket. Egy ízben annyira belemelegedtek a vitába, hogy nem állítottak őrt, aki jelezze, ha feljebbvaló jön. Egy ezredes éppen arra járt. Megállt. És hallgatta, miről esik szó a legénységi szobában, miről beszél, vitatkozik a zászlós. Tiszt a legénység közt? Méghozzá politikai kérdésekről beszél? Tiszt csak fegyelmezhet, de nem beszélget. Méghozzá felforgató dolgokról: kizsákmányolás, fasizmus, tőke, osztályharc...

Még akkor este zárt kocsiban a Margit körúti — ma Mártírok útja a neve — fegyházba került Farkas Imre. Itt ülésezett akkor a Nemzeti Számonkérő Különítmény. Róluk az a hír járta, hogy egy ítéletet ismernek csak — a halálosat... Farkas Imrét rangjától megfosztották, és beterelték abba a sorba, mely Sopronkőhidára vezetett. Politikailag megbízhatatlanná vált...

Rövid ideig volt Sopronkőhidán. Ahogyan közeledett a front, útnak indították őket Ausztria felé. A KŐHIDAI KURIR —, a rabok kézzel írott újságja ott lapult a zsebében. Jó lesz a dokumentumok közé, ha majd történelmet tanít... Mennyit mesél majd a gyerekeknek Bajcsy-Zsilinszkyről, Pesti Barnabásról, Kreutz Róbertről, a mártírhalált haltakról... És Milánról, erről a kedves-vidám jugoszláv fiúról, aki partizán volt, és akivel itt, egymás mellett menetelnek a sorban. Milánnak, pihenőkor még énekelni is támad kedve. Szépen, halkan, hogy a többiekben tartsa a lelket.

A nap süt, tavasz van. Az ágyúzás egyre közelebbről hallatszik. Igaz, fegyveres őrök hajszolják őket, de a madarak az ágakon csicseregnek, a fák mit sem sejtve rügyeznek. Az élet szép lesz, csak a rosszat túl kell élni minden áron.

Melk Dunamenti osztrák város. Ódon házai, régi templomai, szűk kis utcácskái vannak. Ilyen utcán menetelnek éppen... Milán és Farkas tanár úr hirtelen beugrik az egyik kapualjba. Senki sem venné észre szökésüket, tán csak az ebédosztásnál. A tanár beszél németül. Az osztrákok jólelkűek, biztosan segítenének... Igen, az osztrákok valóban — de az a ház ahová menekültek a nemzeti szocialista párt — a nácik — tulajdona. Kiáltozás, vezényszó. Gépfegyversorozat. Aztán csend. A nap süt, tavaszodik. A Duna meg terelgeti habjait Budapest felé — mely akkor már két teljes hónapja szabad...

— Testvér, mindig tedd azt, amit tenned kell! — mondta Farkas tanár úr a tanítványainak. Arra nevelte őket. Ő is úgy élt és azt tette, amit tennie kellett azokban a nehéz történelmi időkben. Ember volt...

Titokzatos vasútállomás

Vajon hová fut a vonat hegyen át, völgyön át — kérdezgettük egymástól nevetve, amikor elhagytuk a sárga vasútállomás fehérre mázolt kerítését, s a piros futórózsákat.

Karcsi nem sokat kérdezősködött, hanem nekilátott az evésnek. Feriék kilötyögtettek egy üveg kólát. Krizsáné azon szórakoztak, hogy az első ablakon kihajított tojáshéj visszarepült a harmadikon. Marci semmivel sem törődött, állt az ablakban, s piros képpel fújta a trombitát. S most még Olgi néni sem szólt ránk, velünk együtt élvezte a szabadságot, hajával játszott a szél, elfújta homlokáról, arca kipirult, barna szeme melegen csillogott szemüvege mögül. Most vettük észre, hogy még nem is olyan öreg.

Miénk volt a vonat! Egy néni utazott csak két csúszómászó kisgyerekkel, meg egy öregúr hátizsákkal és egy gyanúsan fogyó borosüveggel. Az ő jóindulatukat könnyen megszereztük, a kisgyerekek velünk ficánkoltak, az öreg meg dalolgatott, történeteket mondott, nehéz kérdéseket tett fel, ki tud hamarabb válaszolni.

A kalauz zsémbeskedett egy kicsit, hogy így nem lehet kérem, meg hova lesz kérem, meg hangoskodni nem lehet kérem, de amikor Olgi néni azt mondta, hogy nem akármilyen tanulók ezek, hanem a híres-nevezetes kisborzasi kisdobosok, akkor erre nem mondhatott semmit, továbbment a másik kocsiba.

Csakugyan hová megy a vonat? Ezt még csak Olgi néni meg én tudtuk. A titokba nem avattunk be senkit, még az őrsvezetőket sem.

— De ez lesz az utolsó eset — hunyorított rám, értve a tréfát, amikor előadtam neki a titkos tervet — kinőttél már, Jancsi a meséből mint a magasszárú cipődből, meg a kantáros nadrágból!

Nem vitatkoztam vele, hogy ez azért nem ugyanaz. Ha úgy vesszük, egy kicsit Olgi néninek is igaza van. Most csak az volt a lényeg, hogy rávettem a tervre. A többieknek nem rejtett semmit a távoli vasútállomás ismeretlen neve; abban bíztak, hogy jó kirándulóhely lesz, zöld pázsittal, apró piros szamócával, botnak való mogyoróbokorral, kis patakkal vagy tavacskával.

Nem is sejtették milyen nagy kaland vár rájuk. Élvezték az utazást, a vonat zötyögését, a hangos nevetéseket, a nótaszót.

Az egyik állomáson leszállt a család. A másikon az öreg. Én egyre izgatottabban tekintgettem ki az ablakon. Nekem ismerős volt már ez a táj! Ott az a régi piros-fehér sorompó a három cseresznyefával, ott a fehér kápolna a dombtetőn, majd az erőmű kéményei, s aztán ott a fenyvesek között megcsillan igen, már az — nem más, csakis az! Ott kéklik az Ópereánciás tenger! Végtelen kék, fehér habja közt aranyhalacska, kacsalábon áll a partján a vár, kapuján négy oroszlán, a kikötőben már dagadó vitorlákkal áll a hajó, úszni tud a levegőben, legénysége ünneplőben várja parancsomat, s repül, mint a gondolat, mint a szélvész táltos háton, mesebeli csodás tájon. A tábor itt várja most igazi Meseországban, királyi-szép palotában Vitéz Jancsi mesebeli, s társait, sok kisborzasi valódi és kéknyakkendős kisdobost!

Vitéz Jancsi mesebeli kisdobos

Kedves Coffi! Nem bírok Pocakkal! A szülei megígérték, hogy elviszik sátorozni, ha nem lesz egy hármasa sem. Pocak sokat tanult, és most már olyan kíváncsi a bizonyítványára, hogy nem lehet vele másról beszélni. Ezért megleptem őt egy bizonyítvánnyal. Nem a tantárgyakról szól, az igaz, hanem a múlt szombati osztálykirándulásról.

HEGYMÁSZÁS: 3 (hegyre fel lassú, hegyről le gyors)

FEJELÉS: 4 (egyszer Mari fejét találta el)

TÁJÉKOZÓDÁS: 2 (elment a forráshoz és alig talált vissza)

VIRÁGSZEDÉS: 5

KÖRNYEZETISMERET: 3 (egy barna kutyáról azt hitte, hogy őzike)

LOVAGIASSÁG: 5 (vitte Juli táskáját, amiben sok banán volt)

GYÍKFOGÁS: 3 (megfogta, de elszökött)

ÉNEKLÉS: 4 (kicsit hamis)

ÉTVÁGY: 5 (túl jó)

ÜLDÖGÉLÉS: 5

BOTFARAGÁS: 3 (a saját ujját is hozzáfaragta)

Pocak jót nevetett a bizonyítványon. Odajött Ági néni és ő is elolvasta. Aztán így szólt: – Pocak bizonyítványa nem lesz ilyen rossz. – Milyen lesz, Ági néni? – kérdezte izgatottan Pocak. – Nem mondhatok semmit... de rajzolok valamit. – Ági néni ezt rajzolta: Pocak azóta olyan boldog, hogy madarat lehet vele fogatni. Paprika

U.i. Ha kell madár, csak írj! Barátod: Pocak

Marék Veronika munkája

CSUPASZEM PLÉHEMBER

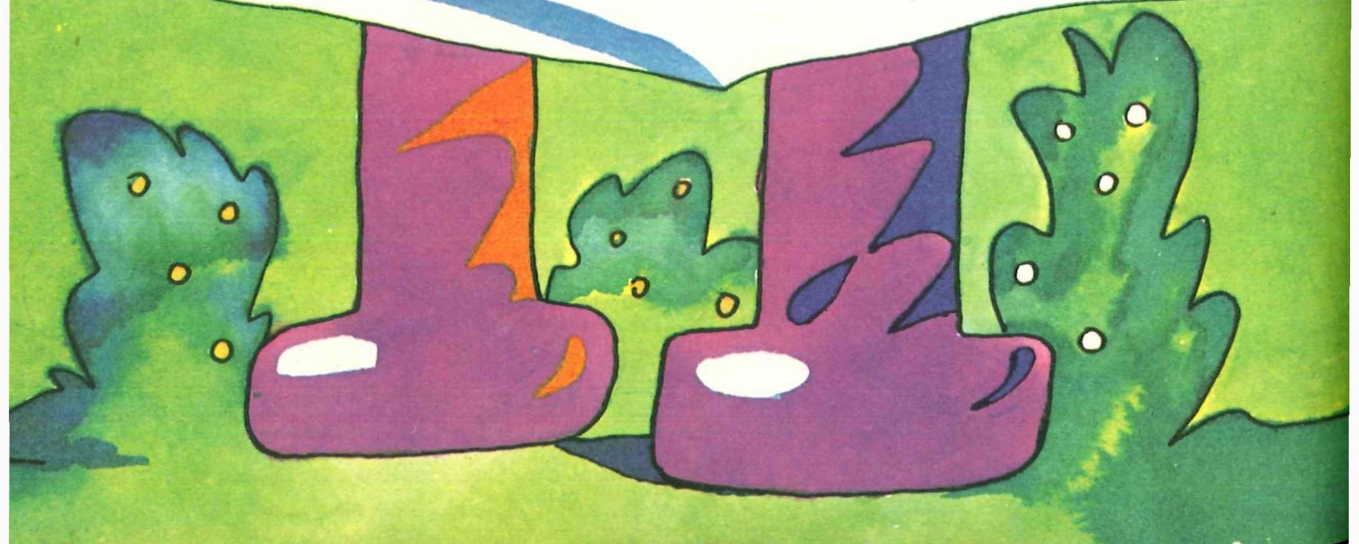
Szervusztok, Gyerekek!

Én vagyok Csupaszem, talán még emlékeztek rám. Ő pedig, akinek a hasára ezeket a sorokat írom — a Pléhember. Vagyis a Robotom. A saját, tulajdon Robotom. Honnan vettem? Ez titok, ne is kérdezzétek.

Hogy mit tud a Pléhember? Mindent! Vasat gyűjt, fát ültet, rollert javít, tortát süt, havat lapátol. Egyszóval mindent megcsinál helyettem, ha éppen nem érek rá, mert mondjuk focizni kell, vagy moziba menni, vagy játszani. Hálás is lehetnék neki, ha... Ha ismerné a mértéket. Ha nem lenne olyan mértéktelenül buzgó. Egyszer például elvágtam az ujjamat, s beprogramoztam, hogy kösse be. Képzeljétek, mire észbe kaptam, már az egész testemet bepólyálta. Moccanni sem tudtam. Valójában azért nem haragszom rá, mert jót akar, s minden galiba, amit okoz, a túlbuzgóságából fakad. Sajnos, a tervező vagy a kivitelező kicsit elfuserálta. Mi minden megesett már velünk! Egyszer az életemet is megmentette.

Viselt dolgairól, szeptembertől kezdve, sok izgalmas történetet mesélek a Kisdobosban.

Csupaszem

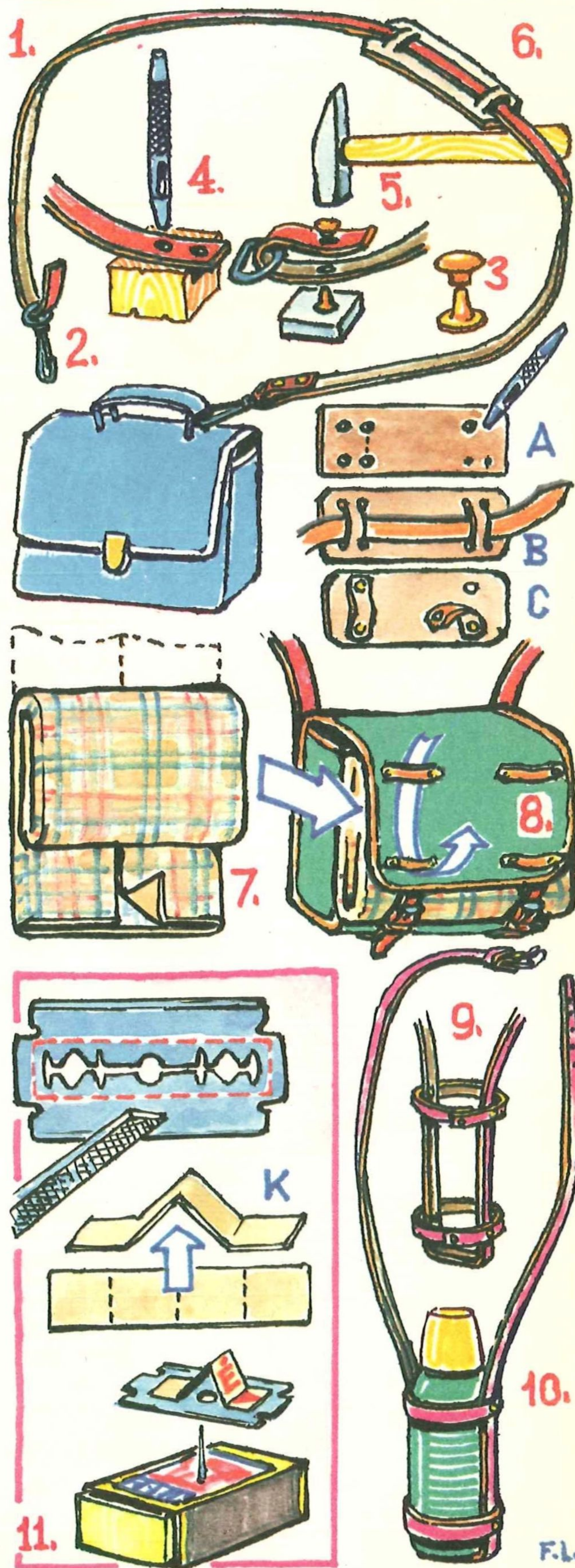
FERKAI LORÁNT: KIRÁNDULÁSHOZ

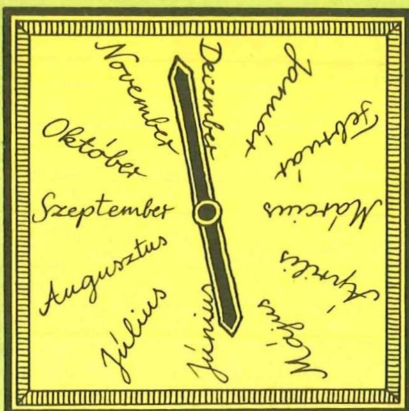
Szomorú, ahogy a gyerekek kiránduláson egyik kezükben cipelik az aktatáskát vagy sportszatyrot. Közben a gerincük aszerint görbül, hogy jobb vagy bal kezükben vonszolják a súlyt, amit vállukra akasztva könnyedén vihetnének! Fogadjátok meg tanácsunkat: hátizsákban, vagy ha az nincs, oldalzsákban vigyétek a felszerelést. Ha az sincs, szereljetek az iskolatáskára egy vállszíjat (1.). A vállszíj végeire tegyetek rugós kapcsokat, „karabinereket" (2.), így az levehető. A szíjat, bőrt nehéz varrni. Cipőkellékes boltban fillérekért vehető bőrszegeccsel (3.) szegecselni azonban gyerekjáték. A szegecs két részből áll, és bőrlyukasztóval (4.) ütött lyukba illeszthető. A bőrt fa alátéten lyukasszátok, majd vasdarab alátéten kalapáljátok össze a bőrszegecs alsó és felső felét (5.). Ha egyszer összekapcsoltátok, bizony alig lehet már szétválasztani. Ezért nézzétek meg jól, hová kerüljön! A megtanult „bőrszegecseléssel" sok mindent készíthettek.

Ha keskeny a vállszíj, vágja a vállatokat. Segít ezen a bőr szélesítő lap (6.). Ez szemüvegtok nagyságú bőr-, műbőrdarab, a szíjra felfűzve. A felfűzéshez vagy négy vágást tegyetek rajta — bőrlyukasztóval ütött lyukak között átvágva (A), s a szíjat a réseken bújtassátok át (B), vagy kis bőrcsíkocskákat szegecseljetek a bőr vállapra (C).

Még félnapos kirándulásra is érdemes kisebb pokrócot, plédet vinni. A plédet kellőképpen összehajtva (7.) betehetitek az oldalzsák fedele alá, vagy ha oda nem fér, a fedélre szegecsekkel felerősített (8.) bőrcsíkok alá bújtatott szíjjal a fedélen kívül tartható. Az így befűzött két szíj felöltő, viharkabát felkötésére is alkalmas. A 9. és 10. ábránk azt mutatja, hogy szíjak és bőrszegecsek felhasználásával kulacs- vagy termosztartót is csinálhattok.

Végül: iránytű! Egy borotvapenge éleit reszeljétek le, 4 cm-es kartoncsíkot (K) megtörve ragasszatok rá, és mágnessel végighuzigálva mágnesezzétek meg. Jelöljétek meg rajta az északi irányt, s gyufásdobozba szúrt tűre helyezve (11.) használjátok.

Dobra verjük

Simon Emil

Mondóka

Kertben jár a holdvilág,
köt fejedre bóbitát.
Tört kavics a pad alatt,
csillog, mint a kirakat.

Lány a fa,
szárnya van,
s ha nem fogod, felrepül.
Fa levele sárga fül,
most a te hajadra ül.

Föld porán
zöld bogár,
induljunk el a nyomán.
Nem is mozdul — vagy alig.
Két métert megy hajnalig.

Nyári feladat! Olvasd el a „Tettem, amit kellett" című írásunkat a 12—13. oldalon! Farkas Imre — akiről a történet szól — a tanításhoz mindenféle dokumentumot gyűjtött, továbbá a nyelvtanulás és gyermekrajz-gyűjtés volt — mai szóval élve — a hobbyja. FOGALMAZÁSBAN ÉS RAJZBAN írd meg szerkesztőségünknek a következőket:

1. Te mit gyűjtesz és miért?
2. Ki az úttörőcsapatod névadója? Mit tudsz róla? Milyen könyvet, elbeszélést olvastál róla? Ha személyesen találkoznál vele, mit mesélnél el a Te kisdobos- és úttörőéletedről?

A legügyesebb munkákat jutalmazzuk és közöljük!

Füzet lesz a papírból! Vietnamban, Laoszban elhallgattak a fegyverek, béke van és békében a gyerekek tanulnak. Sajnos, az ottani gyerekeknek nincs elég füzetük, rajzpapírjuk. Figyeld csapatotok faliújságját, mert hamarosan felhívást olvashatsz, hol, kinek adjátok oda teleírt, régi füzeteiteket, és más papírt. A feladat egész nyárra érvényes!

Kisdobosok és szüleik. A vásárhelyi Münich Ferenc általános iskola tornatermében tartották a Kincskereső és Móra Ferenc raj kisdobosai és szüleik vidám sportversenyüket. „Ügyesség, bátorság!" — biztatták egymást és önmagukat. Megpróbálhatjátok ti is a gyakorlataikat, hiszen a nyári kerékpározás, úszás mellett az ilyen gyakorlatok is hasznosak. Próbáljátok meg, sikerül-e megkerülni egy zsámolyt úgy, hogy a pingpong labdát az ütőn tartjátok és két műanyag lapon lépdeltek! Esetleg kíséreljétek meg seprűvel kergetni a medicinlabdát, egymást megelőzve! Strandon, táborban sem rossz időtöltés, próbáljátok meg!

Párducoknak. A rudabányai 2. b osztály Párduc őrse a következő csatakiáltást eszelte ki: „Párduc vadászik a dzsungelben, a mi őrsünk a könyvekben. Ha nem vigyázol tudomány, megeszünk mi szaporán! Rá! Rá! Hurrá!" Szilasi László tudósított minket erről, valamint arról, hogy ez nekik nagyon tetszik. Üzenetünk: nekünk is tetszik, bár a rímek itt-ott húzzák a lábukat.

Táborozás a kastélykertben. A Szabolcs-Szatmár megyei Vaja úttörői és kisdobosai remélik, hogy rövidesen táborozhatnak a várkastély kertjében. Úttörőtörténelmi expedíciós tábort terveztek még a télen a többhektáros parkba. Elő is készítettek mindent a terv megvalósítására. A kastélyban is dolgoznak: úttörőmúzeumot létesítenek. Gyűjtik az úttörőélet emlékeit, a korábban fellelt és a napjainkban gyűjtött honismereti anyagok rendezéséhez is hozzákezdtek. A múzeumot a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóján adják át az érdeklődőknek.

Brekeke céltábla. Vágjátok körül a békát és a mellette levő alakzatot. Ha az utóbbit a piros nyilak irányában összehúzzátok és a pettyes nyelvet alá-ragasztjátok, megkapjátok a béka öblös száját. A pettyes fogazatot aláhajtva illesszétek a béka fején levő megfelelő helyre és jól ragasszátok rá.

A „tátottszájú békát" célba dobó játéknak használhatjátok, akár szobában, akár fa törzsére akasztva. Ping-pong labdával először egy méterről, ha már jól megy, a távolságot növelve versenyezhettek egymással. Jó nyári szórakozást!

Rejtvényfejtők figyelem! A júniusi megfejtéssel befejeződött a tíz hónapon át tartó rejtvénypályázat. Most kell beküldenetek a március—júniusig szóló négy havi megfejtést. Ahány hónap megfejtése hibátlan, postán kiküldjük az érte járó „Úttörőtörténelem" megfelelő fotóját. Akinek mind a négy megfejtése sikerült, megkapja a 3-as számot is.

A tíz fotó hátlapján egy-egy rejtvényt is közöltünk, aminek a megfejtése mindig egy szó (két esetben névelővel). Ezekből a szavakból most júniusban egy mondatot állíthattok össze. Aki a mondatot és a fotókkal kapott három számot (1, 2, 3) beküldi szerkesztőségünkbe, könyvjutalmat kap. A borítékra írjátok rá neveteket és címeteket, valamint azt is, hányadikosok vagytok, hogy a könyvet pontos címre postán elküldhessük.

Hibaigazítás: Márciusi számunkban a 18-ik oldalon közöltük a dec., jan., februári helyes megfejtéseket. A februári parkolóhely helyes megfejtése: 4 autó és 7 motorkerékpár. Az értékeléskor is ezt vettük figyelembe.

Az ablakban találkozunk

— Nekünk befellegzett! — közölte velünk minden kiegészítő magyarázat nélkül Anikó. Mártír arccal ereszkedett le Palkóék foteljába. Palkóéknál azért voltunk éppen, hogy kibeszélgessük magunkat utolsó őrsi összejövetelünkön.

— Nahát, ez az Ancsa, akár egy színésznő! Csak tudnám, mi a baja, és honnan veszi az ilyen szavakat, hogy befellegzett? — kérdezte Péter.

— Hogy-hogy befellegzett? — toldottuk meg mi is, mert Anikón abban a pillanatban egyáltalán nem látszott, hogy ő a mókamester.

— Ez az utolsó találkozásunk szeptemberig. Kár lenne tagadni! Ne mondjátok nekem, hogy még találkozhatunk! (Meg se nyikkant senki.) Mert van, aki már a jövő héten elutazik. Szétszéledünk. Táborozni, üdülni, és addig is, gondolom, a nagymamánkat boldogítjuk.

Az utolsó mondat vége már kissé vidámabban hangzott. Anikó kezdett újra hasonlítani önmagára. Anikóval együtt elképzeltük, mint boldogítjuk a nagymamát, ha véletlenül unatkozunk. Mert, ugyebár, rossz gyerek nincs, csak olyan, aki unatkozik. Ezt a bölcsességet mi kibővítettük mindjárt, mert azt mondtuk, hogy unatkozni viszont csak buta gyerek szokott. Mi nem fogunk unatkozni egyetlen percig sem, döntöttük el rögtön: megtervezzük a nyarunkat. Hosszú-hosszú varia terveink kilógnának egy kétszer ekkora Kisdobosból is. Egyetlen pontját, mégpedig szilárd, sarkalatos pontját azonban elmesélem e tervezetnek. Azért ezt, mert ezzel az ötletünkkel a fájdalmasan hiányolt nyári őrsi találkozások gondját is elvetettük.

Azt találtuk ki, hogy a szünidőben minden reggel találkozunk az ablakban. Igen, minden nap, és az ablakban. Ott, ahol éppen vagyunk, pontosan reggel 8 órakor odaballagunk a nyitott ablakhoz, és megkezdjük őrsi tornagyakorlatainkat. Hajladozás, helybenfutás és más, fárasztó mozgások közben éppen tíz percen át egymásra gondolunk. Persze a gondolkodás nem ábrándozás! Mert a mélázás árt a gyakorlatok pontosságának. És késésről szó sem lehet. Legfeljebb azt nézzük el, ha valaki túl korán ébredt, és ezért 8 órakor teli pocakkal érkezik az őrs közös reggeli tornájára.

Koltai Éva rajza

Máris Mária krónikás

Szabó Ágnes 4. o. tanuló rajza, Nyárád

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem júniusban.
„Kedves Űr Kata! Remélem jól vagy. Én most az őrsömről írok. Bukásmentes őrs akarunk lenni. Egy gyereken kell segítenünk, de nagyon nehezen sikerül.

Elmentünk köszönteni a tanár nénit. Aztán még segítettünk neki gyorsan kitakarítani, mert vendégeket várt.

Semmi különös dolog nem történt.

Üdvözöl **Hegedüs Anita**
4026 Debrecen, Honvéd u. 23

Pedagógus napon mindannyian köszöntöttük tanárainkat. A kedves szónak, szép virágnak mindenki örül. Tanárainknak az Anitáékhoz hasonló „semmi különös dolgok" okozzák az igazi örömet, ezt biztosan tudom. Pedagógus napon, és még a többi 364 napon is.

Levélvárta.
Rengeteg gyerek címét közlöm most, akik levelezni szeretnének: biztosan egymásra találnak majd. Aki nem olvassa a nevét a „Levélvártában", ne búsuljon. Annak postán írtam, és közöltem vele egy másik gyerek címét. Remélem, senki nem marad válasz nélkül.

Nagyon sok gyerek szeretne külföldi pajtással levelezni. Értem én ezt: idegen országból híreket, ismereteket, esetleg fényképet kapni majdnem olyan, mintha utazna az ember. Nem szolgálhatok most címmel a hozzám fordulóknak. De mivel a szomszéd országokban sokan olvassák a Kisdobost, biztosan akad, aki válaszol a következő „levélváróknak": Gémes Ágnes 9200 Mosonmagyaróvár, Móricz Imre u. 6.; Gál Marianna 5600 Békéscsaba, Őr u. D8/A; Zónai Zita 6400 Kiskunhalas Állomás u. 2.; Vörösváczki Anikó 2220 Vecsés, Vaspálya 8.; Tápi László 8460 Devecser, Meggyeserdő; Bozsik Ilona 5462 Cibakháza, Álmos u. 2.; Bohus András 5600 Békéscsaba, Munkácsi tér A/3; Bus Szilveszter 2800 Tatabánya, Ságvári út 17/b; Lovász Ibolya 4220 Hajdúböszörmény, Árpád út 15/b; Lukács Éva 3643 Dédestapolcsány, Kiss Béni u. 26.; Busi Mária 4200 Hajdúszoboszló, Köteles; Fekete Krisztina 1147 Budapest, Szentes u. 49/b.

Azt ajánlom: egymással is levelezzetek! Ne maradjon üres a ti „postaládátok" akkor se, ha nem jelentkezik külföldi pajtás.

Különösen ajánlom egymásnak Szűcs Katalint (8060 Mór, Április 4. út 18.) és Komlódi Imrét (5622 Köröstarcsa, Rónai Sándor u. 22.). Mindketten orosz nyelven kívánnak levelezni, nyelvgyakorlás céljából! Rajta! Szabad kijavítani egymás levelében a hibákat is — meg ne sértődjön a másik! —, így megalakítjátok a „levelező-nyelvgyakorlást".

„Már csak bennem bízik" Ozsvárt Mónika (3078 Kisterenye, Dobó út 27.), mert nem kapott választ attól, akinek a címét pedig a Levélvártából vette. Én meg bennetek bízom gyerekek, vigasztaljátok meg egy-egy levéllel Mónikát és az itt következő többi kisdobost, akik mindannyian válasz hiányában szomorkodnak: Komáromi Katalin, 3915 Tarcal, Sport tér 44.; Speer Rita 2490 Pusztaszabolcs, Beloiannisz út 34.; Németh Andrea 3623 Borsodszentgyörgy, Szentgyörgyi út 15.; Mágori Anikó 5675 Telekgerendás KISZ-tábor; Prónai Erzsébet 5430 Tiszaföldvár, Tavaszmező 35/a; Győrfi Kriszti és Boglár 2151 Fót, Kazinczy út 4.; Végh Mária 4064 Nagyhegyes, Rózsa Ferenc u. 20., végső elkeseredésében így fejezi be levelét: „Azt se bánom már, ha fiú ír, csak írjon valaki!"

Én meg csak megjegyzem: az én címem nyáron is a Kisdobos szerkesztősége; az én postaládám nyáron is nyitva!

Űr Kata

Rejtvényiskola

Keresztrejtvény II

Múlt számunkban már készítettünk keresztrejtvényt: négyzetrácsot rajzoltunk, elhelyeztük benne az elválasztó négyzeteket és az üres sorokba szavakat írtunk. Most kerülhet sor arra, hogy a keresztrejtvényből mások számára „rejtvényt" csináljunk. A szavakat megszámozzuk. Minden szó kezdőbetűjéhez kerül egy szám, így számot írunk a baloldali és a felső keretvonal melletti négyzetekbe, valamint a fekete négyzetek jobb oldalára és alájuk is. Nem írunk számot olyan négyzetbe, amely a maga sorában egyedül áll, mert az ide kerülő egy betű nem alkot szót. (1.)

Ezután elkészítjük a „kérdéseket", a beírt szavaknak megfelelő meghatározásokat keresünk. A megfejtőnek azt kell kitalálnia, melyik az a szó, amely a meghatározásnak megfelel és annyi betűből áll, ahány üres négyzet van a megfelelő sorban. A fenti kis keresztrejtvényt teleírtuk szavakkal. (2.) A vízszintes 1. sorba ezt írtuk: Balaton. Meghatározása lehet: Nagy tó; A magyar tenger; Legnagyobb állóvizünk; stb. A fügőgleges 1.: Baba, meghatározása: Gyermekjáték; Kislányok kedvence; stb. Feladat: Készítsétek el ennek a kis keresztrejtvénynek a kérdéseit.

Előfordul, hogy valamelyik rövid sorba nem tudunk értelmes szót találni. Ilyenkor az idekerülő, két-három betűből álló betűcsoportra nem készítünk meghatározást, hanem a kérdések között leírjuk a beírandó betűket. Pl. így: vízszintes 16. BLF. Keresztrejtvény készítésekor arra törekedjünk, hogy minél kevesebb ilyen sorunk legyen.

Néha egy szó értelmetlen, de fordítva már van jelentése. Pl. az egyik sorban ez a szó alakult ki: Aytuk. Kérdése lehet: Házőrző visszafelé.

Gyakran adódik elkerülhetetlen ékezethiba, rövid o, u, ü, i helyett hosszú betű kívánkozik. Ez nem hiba, ha nagyon pontosak akarunk lenni, a kérdéshez odaírhatjuk: ékezethibával vagy o — ó, u — ú. Ne cseréljük fel azonban az e—é, a—á betűket.

A vízszintes sorba írt hosszabb szót függőlegesen tovább folytathatjuk, ilyenkor nyíllal jelöljük, hol folytatódik és a kérdéshez beírjuk: a nyíl irányában folytatva. (3.)

Feladat: Mellékelünk egy kész keresztrejtvényt. Készítsétek el a számozását és a meghatározásait. (4.)

Végezetül pedig oldjátok meg a rejtvényrovatunkban közölt nagy keresztrejtvényt. Jó fejtörést!

A rejtvényiskola feladatait nem kell beküldenetek!

1.

1		2	3	4		5
	■	6			■	
7	8	■		■	9	
10						

2.

1 b	a	2 l	3 a	4 t	o	5 n
a	■	6 é	l	ő	■	y
7 b	8 é	■	s	■	9 f	a
10 a	g	g	ó	d	i	k

3.

k	e	l	l	e ↓
é	n	e	■	m
s	n	■	b	e
z	i	n	e	s

4.

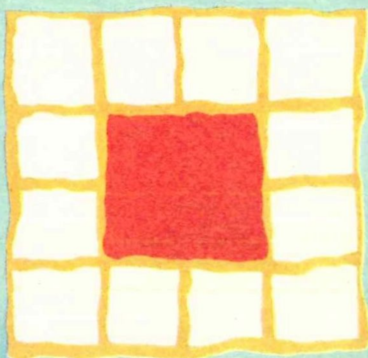
l	a	k	a	t	o	s
o	■	a	k	a	r	o
v	é	■	a	t	■	k
a	k	a	r	a	t	a
g	■	t	o	■	ő	s
o	r	a	m	ű	■	á
l	e	p	e	r	e	g

10. Júniusi fejtörő

Bizonyítvány

Magdi meséli bizonyítványosztás után: Nem valami szép a bizonyítványom. Csak hármasaim és ötöseim vannak. Ha az osztályzatokat összeadom, 24-et kapok. Hány hármasom és hány ötösöm van?

Gondolkodj

Írd be a számokat 1-től 12-ig (nem sorrendben) a kis négyzetekbe úgy, hogy összegük mind a négy sorban egyenlő legyen.

Képrejtvény

Nyári táborozás

Összerakó

Pontosan rajzoljátok le ezt a téglalapot és a vonalak mentén vágjátok szét. Milyen szabályos síkidomot tudtok kirakni a darabokból?

Keresztrejtvény

1 F	2 Ü	3 R	4 D	5 Ö	N	6 A	7 D	8 R	9 Á	G
■	10 L	E	J	T	■	11 K	R	E	M	■
12 I	■	13 I	A	L	Á	L	O	K	■	14
15 I	16 A	■	17 M	E	■	18 O	T	■	19	
20 I	R	21 Ó	■	22 T	23	K	■	24		
■	25 A	N	26 K	■		■	27 H			■
28 Ü	T	T	Ö	R	Ő	V	Á	S	U	29 T
30 S	U	J	T	■		■	31 P	A	C	I
32 S	N	A	■	33 L	E	34 S	■	35		
36 A	K	■	37 R	I	■	38 E	39 B	■	40	
L	■	41 K	Ö	M	Ü	V	E	42 S	■	
■	43 K	A	T	O	■	44 Ü	T	Ö	45 K	■
46 S	T	R	A	N	D	F	Ü	R	D	Ő

Vízszintes: 1. Nyári ruhadarab 10. Ferde 11. Tortában van 13. Lelek 15. Énekhang 17. Mese eleje 18. Fordított állóvíz 19. Építőanyag 20. Foglalkozása az írás 22. Főzelék féle 24. Kopasz 25. Tank vége (vagy: nem egészen tank) 27. Testrész 28. Itt nyaralnak az úttörők 30. Bírsággal ..., megbüntet 31. Kis ló 32. SNA 33. Kukucskál 35. Vízi állat 36. AK 37. Sír 38. Kutya 40. Igekötő 41. Házat épít 43. Lánynév ékezethibával 44. Verek 46. Nyáron várja a fürdeni vágyókat.

Függőleges: 2. Nem áll 3. Keret vége 4. Fordítva: később 5. Jó gondolat 6. Juh-ólak 7. Fémszál 8. Visszafelé: kapni akar 9. ÁM 12. Kis Ilona 14. Testünket fedi 16. Gabonát vágunk 19. Hadsereg tagjai 21. Bőven engedi 23. Vidámsága 24. Úttörő nyaralóhely 26. Csomóz 27. Kacsahang 28. Visszafelé: nem gyors 29. Kirí a színével 33. Citromszörp idegen nevének első fele 34. Visszafelé: pázsitos 37. Fordítva: szúró eszköz, névelővel 39. Hang jele írásban 41. Testrész 42. Szeszesital 43. KT 45. KD

(o — ó, ö — ő) (u — ú, ü — ű)

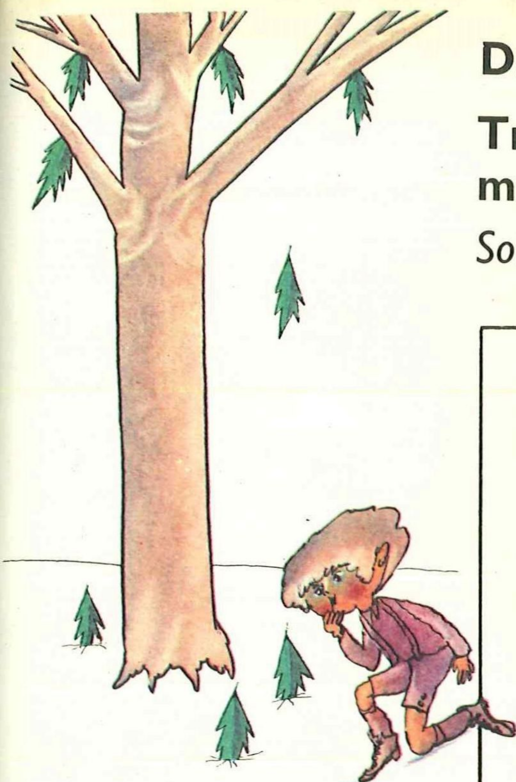
A keresztrejtvényből **beküldendő:** a **vízszintes 1, 28, 46.**

Rejtvényfejtők figyelem! Olvassátok el a 18. oldalon található üzenetünket!

Dallos Jenő:

Tréfás mértani formák

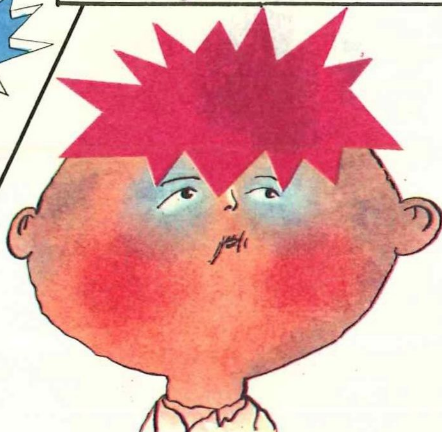
Sokszögek

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVI. évf. 6. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 664-373
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 77.0353. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap Kara György munkája

ra: 4,— Ft

